

saa socialistiske og saa radikale, som vi aldrig har været før; og vi vilde have lært daarligt af denne Krig, af denne Krigssituation og af Verdenshistorien, hvis det ikke var saaledes. Man kan slaa op i gamle gulnede Aargange af „Social-Demokraten“ fra 70'erne og finde et Utal af smaaborgerlige, halvmoderate Udtalelser, som viser, hvorledes Socialismen siden den Tid er vokset i Klarhed og Principfasthed, i Radikalisme og ren og klar socialistisk Tænkning. Vi kan se, hvordan den Proces, der gaar for sig for vore Øjne, Dag for Dag antager mere udpræget socialistisk Karakter. Det er den Vej, vi maa frem ad, ogsaa den Vej, Prisreguleringsforanstaltninger og Dyrtidsbekæmpelsen maa frem ad, hvis det skal blive til Sandhed og Alvor dermed.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), Venstres Ordfører, talte den første Dag under Finanslovdebatten om den vilde Dans, der gaar sin Gang. Paa Trods af en Børsskat paa $2\frac{1}{2}$ à 3 Mill. Kr. pr. Maaned gaar den vilde Dans sin Gang videre. Det er godt, man kan se det og sige det; men skulde man ikke ogsaa bekæmpe det? Og det bekæmpes ikke, siger det ærede Medlem, ved en Skat paa $2\frac{1}{2}$ à 3 Mill. Kr. om Maaneden. Vi er glade over denne Skat og vil gerne have den forhøjet. Vi har jo ogsaa set, hvorledes vi ved et Pennestrøg har faaet en Indtægt af 50 Millioner paa et enkelt Aar, og vi synes, at det er Vejen til at komme bort fra Statslaan og den varige Byrde, der derved lægges paa Befolkningen. Det er for os et glimrende Eksempel og et udmærket Præcedens. Hvorfor skal man fremtidig optage et Statslaan paa 60 Millioner, naar Beløbet lige saa godt kan tages ind ved en Skat een Gang for alle? Dette er en ganske anderledes forsvarlig og god demokratisk Vej at gaa. Vi indhøster med Glæde disse gode Erfaringer og summer dem op til Anvendelse efter Krigen. Men den vilde Dans om Guldkalven gaar alligevel sin Gang; der danses endnu vildere end før. Var der saa ikke god Grund til at være med til at omstyrte denne Guldkalv? Men det er det samme som at styrte Kapitalismen i Grus og rejse et andet og bedre Samfund paa dens Ruiner. Der spilles paa Børsen som aldrig før. Der blev ogsaa spillet tidligere; men Krigen har gjort Dansen vildere og grellere, og flere kan se det end tidligere. Men hvad spilles der om? Om de arbejdsskabte Værdier, det, som det arbejdende Folk, Hjernernes og Hændernes Arbejdere

har skabt. Om disse arbejdsskabte Værdier spilles der og kan der spilles, fordi de, der har gjort Arbejdet, ikke har faaet Udbyttet deraf. Det er hele Hemmeligheden, saadan er det over det hele. Dette ser vi nu klarere end nogen Sinde. Naar Dyrtidsforanstaltningerne og Prisreguleringerne vækker saa megen Modstand og har saa mange Vanskeligheder at overvinde, som denne Centrumsmænd i det tyske Finansudvalg har nævnt i de Udtalelser, jeg oplæste før, ligger det i, at man støder paa de private Interesser, den private Ejendomsret. Man mærker den Forsigtighed, hvormed det ærede Medlem fra Æbeltoft og andre fremsætter, hvad de vil have gjort. Der skal reguleres retfærdigt! Byrderne skal fordeles retfærdigt! Men det, der ligger bagved, er det samme som det, der kom frem fra Venstres Side under Delegationsforhandlingerne, da man vilde have formuleret Dyrtidsprogrammet efter den Madsen-Mygdalske Formel, fordi man i Virkeligheden ikke vilde Midlerne til det Maal, man er nødt til at opstille. Hvis der skal være Alvor i Dyrtidsforanstaltningerne, maa der gribes ind i den private Ejendomsret og dens Frugter, det er Sagen. Thi det at være privat Ejendomsbesidder — det maa ærede Medlemmer ikke overse — betyder, at man har et Monopol fremfor alle andre Samfundsmedlemmer, nemlig den private Ejendomsret til Produktionsmidlerne, og før vi kommer bort derfra, naar vi i Virkeligheden ikke til en Samfundstilstand, hvorunder, som det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) sagde, de aandelige Værdier faar deres rette Betydning, og i hvilken ikke alle fristes til at være mere gridske og gribe mere om sig, og hvor ikke Materialisme og Madstræb og Profitbegær stadig breder sig. De, der sidder inde med Ejendomsretten til Produktionsmidlerne, har den uhyre Fordel fremfor alle andre Samfundsborgere at besidde et Monopol. Men man kan ikke regulere Priserne og træffe effektive Foranstaltninger imod Dyrtiden, uden at de monopoliserede maa bringe Ofre. Det er en Umulighed. Stopper man op der, saa stopper man netop der, hvor man skulde over. Her gælder det i høj Grad om at komme over og ikke nøjes med at gøre Tilløbet og kritisere Kapitalismen. Og giver man sig til at studere Venstres og Højres nye Arbejdsprogrammer og til en vis Grad ogsaa de Radikales, skønt de gaar meget længere i Retning af vor Opfattelse end de to andre Partier, ser man, at man stopper op, fordi